

De leertASs

een methode
voor leren leren
met autisme

Kathleen Put ism Cindy Vanderplas

1

1

De leertASs : ontstaan

- Kathleen Put: ontwikkelde de methode
- Auticoach bij Autinoom- St-Katelijne-Waver
- Kathleen en ik schreven samen de methode uit
- Ba-na-ba ASS van de AP

2

2

De leertASs

de liggende S

3

3

De leertASs : methode

- 3 sporen

1. **Omgevingsaanpassingen** aan andere manier van waanemen en denken
2. **Vaardigheden aanleren**
3. **Psycho-educatie** geven over autisme, werking van het **geheugen en het brein**

4

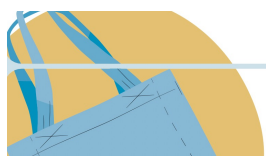

De leertASs

- Tas-principe
- coachboek
- 8 kaarten
- 40 doe(l)-bladen
in docx-formaat

5

Het coachboek - 273 blz.

- Inleiding: inzicht voor de coach!
- Informatie voor de coach:
  - geheugen en het brein
  - autisme (huidig neurologisch onderzoek m.b.t. autisme)
  - begeleiden van de jongere naar zelfkennis
  - begeleiden van de jongere bij de praktische aanpak

6

Autisme=pervasieve neurologische ontwikkelingsstoornis

observeerbaar gedrag (diagnose)

typische manier van waarnemen en denken

oorzaak: een anders werkend brein

Centrale Coherentie, Executieve Functies, Theory of (own) Mind, prikkelverwerking

7

Autisme = anders werkend brein

Autisme = andere:

- verbindingen
- chemie

Alle gedrag, prikkelverwerking en leren ontstaat in het brein

8

Gevolg : grenzen aan leren:

Leren vraagt	autisme	Gevolg
prikkels selecteren/verdragen/ betekenis toekennen	prikkels : anders verwerkt	prikkel/info <ul style="list-style-type: none"> • wordt niet opgemerkt • wordt fout begrepen

9

De leertASu drie basisprincipes

Samen op maat

Beweging

Flow

en drie fundamente

BASISKENNIS

ZELFKENNIS

LEEROPRACHTEN
UITVOEREN

LEREN EN
LEVEN
OPTIMALISEREN

10

Fundament 1: Basiskennis

1. Het brein neurologisch
2. Werking van het geheugen
3. Wat is ASS?

11

Fundament 2: Zelfkennis

1. Waar ligt mijn lat nu?
2. Welke lat past bij me en welke noden horen daarbij?
3. Doe(l)-plan: Hoe geraak ik erover?

12

Fundament 3: Concrete aanpak

1. Leeropdrachten uitvoeren
2. Leren en leven optimaliseren

13

13

Basis van de methode

Géén KUNNEN zonder AANKUNNEN
Leren optimaliseren= leven optimaliseren

14

14

Casus Fiebe: Gegevens

- o jongen, 18 jaar, hoog IQ
- o dubbelt zesde jaar – depressie vorig jaar
- o tot 5de middelbaar: opletten en 'lezen' was voldoende
- o zeer veel interesse voor wetenschappen en techniek
- o gemotiveerd, maar weerstand tegen 'anders werken'

15

15

Casus Fiebe: moeilijkheden

- overschat zichzelf
- concentratiemoeilijkheden
- wil planning leren maken, maar oefent niet thuis
- studeert niet 'actief'
- moeilijke omgang met leeftijdsgenoten

16

16

Mogelijk traject

Prioriteiten stellen:

1. concentratie
2. efficiënt(er) studeren
3. leren omgaan met frustraties door leeftijdsgenoten

Let op voor 'planning!'

17

17

1. Concentratie

fundament 2: van zelfkennis door reflectie naar een doe(!) plan

fundament 3: praktische aanpak van hjet doe(!)plan

- thuis: studieplek prikkelaangepast maken+
- school: klas/pauzes meer prikkelaangepast maken

Psycho-educatie: waarom is dat nodig?

18

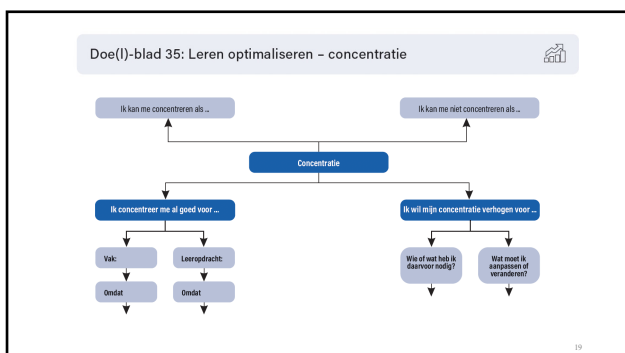

18

19

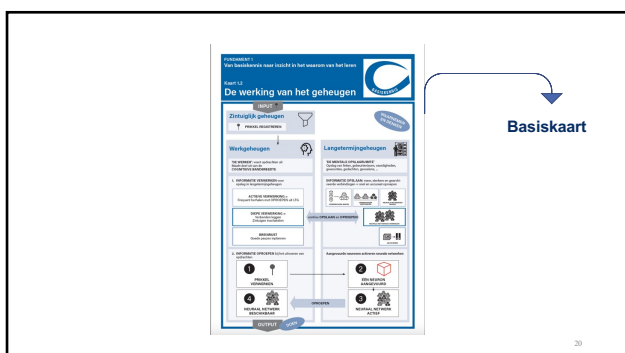

20

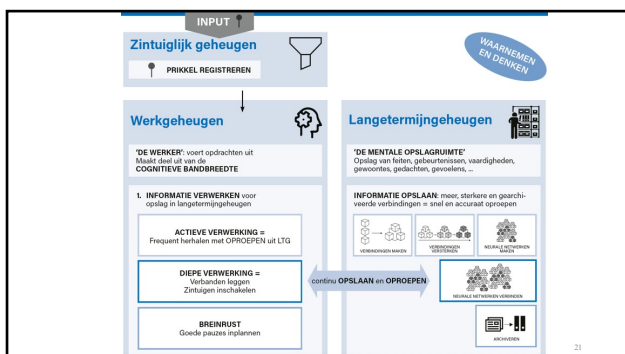

21

FUNDAMENT 2
Van zelfkennis door reflectie naar het doe(i)-plan

Kaart 2

Zelfkennis: Waar ligt mijn lat nu?

Wie ben ik en wat kan ik nu (aan)?

Wie ben ik?
Wat zijn mijn kwaliteiten, talenten en interesses?
Wat zijn mijn intrinsieke mogelijkheden en grenzen?

Wat kan ik nu?
Algemene en (deren) leren vaardigheden

Wat kan ik nu aan?
Op welke punten bots ik nu mentaal en fysiek?

de lat die ik nu (AAN)KAN

Waar sta ik nu en bereik ik wat ik moet bereiken?

Bereik ik de naam voor mijn (werk)studieschikting?
Resultaten, feedback en advies

Bereik ik de verwachtingen, mijn verwachtingen en de verwachtingen van anderen?

Zet ik mij in zoals dat zou moeten?

de lat die ik nu MOET bereiken

Wat wil ik nu als ik droom over de toekomst?

Als ik droom zonder grenzen...

Wat wil ik zijn?
Wat wil ik doen?
Wat wil ik hebben?
Wat wil ik kunnen?

Wat kan ik nu al doen?

de lat die ik nu WIL bereiken

Via reflectie vind ik de lat die bij me past en de noden die daarbij horen om te kunnen groeien in leren en leven

Hoe geraak ik er over?

Doe(i)-plan: aanpak op maat
Waar mogelijk mijn 'kansen' stimuleren.
Waar nodig mijn 'sankunen' faciliteren.

22

Grijze lat: Waar sta ik nu en bereik ik wat ik moet bereiken?

Vakken	Bereik ik de norm?	Vind ik dit voldoende?	Winden mijn ouders dit voldoende?
Wiskunde	+	Nee	Nee
Chemie	+	Ja	Ja
Nederlands	+	Ja	Ja
Engels	+/- fruzetten op 'irregular' verbs	Ja	Nee
Fysica	+/- Veel aandachtfluiten! Formules beter kennen	Nee	Nee
Frans	- Vocabulaire oké, gebruik in zinnen oefenen Twee maal per week vervoegingen van werkwoorden oefenen op Verbuga	Ja	Nee

Ingevuld doelblad

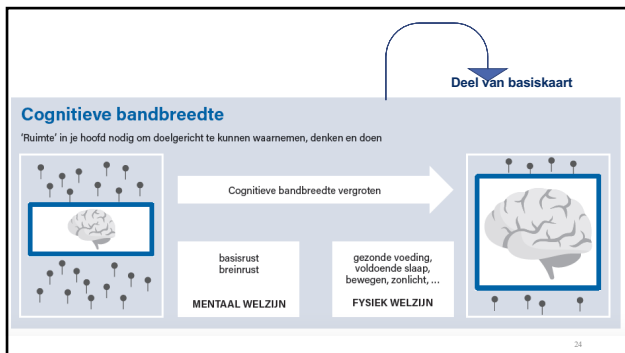

23

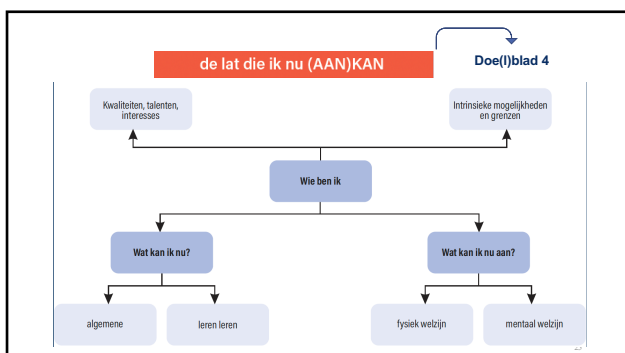

24

25

---

2. Efficiënter studeren

fundament 3: praktische aanpak van het doe(!)plan

- kies lievelingsvak: fysica
- maak foutenanalyse voor testen
- wat ga ik anders doen?
- nadien: reflectie en bijsturing!

Doe(!)-blad 24: Memoriseren en herhalen - grootheden en eenheden

Vak: _____ Titel: _____

Grootheid		Eenheid	
Naam	Symbool	Naam	Symbool

26

---

2. Efficiënter studeren

fundament 3 praktische aanpak van het doe(!)plan

Doe(!)-blad 24: Memoriseren en herhalen - grootheden en eenheden

Memoriseer en herhaal zoals bij de begrippenlijst:

- Dek telkens één kolom af.
- Schrijf en zeg vanuit het geheugen op wat er bedekt is.
- Herhaal dit.
- Zet + of - in de kolommen van de grootheid én van de eenheid om jezelf te scoren of werk met de methode van de drie kruisjes.

Oefen dit samen in!

27

28

De LeertASS: Vorming/workshop

Opdrachten waren oa:

- Werkwinkel pedagogische studiedag
- Vorming ondersteuningsnetwerken
- Infoavonden voor ouders bij Autinoom
- CongrASS: congres voor onderwijsprofessionals

6 oktober 2023: vormingsdag voor professionelen

29

Onze gegevens:

- Kathleen.put@hotmail.com of Kathleen.put@autinoom.be
- Cindy.vanderplas@telenet.be

Volg ons op **LinkedIn** en **Facebook!**

30
